

## Samfundsansvar 2017

*Dette er den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar efter § 99 a.*

### Samfundsansvar

Sampension KP Livsforsikring A/S (Sampension Liv) er moderselskab i Sampension koncernen og er ejet af overenskomstparterne på de overenskomstområder, hvor Sampension er valgt som pensionsleverandør. Koncernen består herudover af datterselskabet Sampension Administrationsselskab A/S samt en række øvrige datterselskaber og associerede selskaber. Hertil kommer Arkitekterne Pensionskasse og Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger. De tre finansielle virksomheder indgår i et forsikringsadministrationsfællesskab etableret pr. 1. januar 2017 i Sampension Administrationsselskab A/S, der varetager virksomhedernes samtlige aktiviteter vedrørende pensions- og forsikringsadministration samt investeringsforvaltning.

Sampension Liv har cirka 275.000 kunder med obligatoriske ordninger inden for den kommunale og statslige sektor, men også en del privatansatte har deres pensionsordning gennem arbejdsmarkeds-pensionsordninger og firmapensionsaftaler. Størstedelen af landets kommuner har også valgt at genforsikre deres pensionsforpligtelser for cirka 18.000 tjenestemænd hos Sampension.

### Samfundsøkonomisk ansvarlig

Ud over at sikre pensionskundernes økonomiske sikkerhed er Sampension på samfundsniveau – som en del af arbejdsmarkeds-pensionssystemet – med til at sikre en samfundsøkonomisk bæredygtig udvikling med en god balance mellem offentlige og arbejdsmarkedsforankrede ydelser. Arbejdsmarkeds-pensionerne indskrives sig som en væsentlig grundpille i den danske model og har siden 1980'erne været medvirkende til den fortsatte udvikling af et sikkert og ansvarligt arbejdsmarked.

Den helt overordnede risiko ved Sampensions virke er, hvis Sampension ikke kan levere pensionsydelser og forsikringsdækninger i henhold til kundernes forventninger. Se i øvrigt en udførlig risikoanalyse i Sampensions årsrapport note 26 på side 58.

Sampension har et ansvar for at forvalte pensionsordningen på en sådan måde, at kundernes interesser varetages bedst muligt. Det gør virksomheden ved at holde fokus på det væsentlige, som gør pensionsordningen mere værd:

- Lave omkostninger
- Høje afkast
- Et fleksibelt pensionsprodukt
- Personlig kundeservice
- Helhedsorienterede rådgivningsværktøjer

Det er også herigennem, at den bredere samfundsopgave løftes.

Sampensions politik for samfundsansvar (Corporate Social Responsibility – CSR) er derfor tilrettelagt som et "forretningsdrevet samfundsansvar", hvor samfundsansvaret søges realiseret gennem virksomhedens forretningsområder. Det er virksomhedens bærende formål at sikre gode pensionsordninger til kunderne, hvilket afspejles ved, at Sampension ikke udbetaler udbytte til ejerne, men hele overskuddet går til kundernes pensionsopsparing.

### Ansvarlige investeringer

Sampensions formål på investeringsområdet er at skabe et højt langsigtet investeringsafkast til pensionsopparerne, som kan have tillid til, at deres opsparing investeres med respekt for mennesker, miljø og internationalt anerkendte konventioner. Helt centrale emner i politikken for ansvarlige investeringer

er overholdelse af menneskerettigheder (herunder arbejdstagerrettigheder), klima og miljø, god ledelse (governance) og våben.

### **Politik baseret på internationale regler og principper**

Politikken for ansvarlige investeringer er en integreret del af investeringsprocessen i Sampension. Det betyder, at investeringerne holdes op mod alle de regler og retningslinjer, som politikken omhandler.

Fundamentet i politikken er de 10 grundlæggende principper fra UN Global Compact om bæredygtighed for virksomheder inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrruption.

Hertil kommer det FN-støttede PRI, Principles for Responsible Investment, som er seks principper, der støtter investorenes fokus på ansvarlighed i investeringsbeslutningerne og i forvaltningen af aktiverne. PRI forpligter Sampension til bl.a. at indarbejde kriterier for ansvarlighed i investeringsprocessen, udøve aktivt ejerskab og rapportere til PRI på mål og resultater.

Et andet regelsæt er OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd for institutionelle investorer, der betoner de institutionelle investorers bidrag til overholdelsen af OECD's retningslinjer for multinationale selskaber. Hertil kommer klimaaftalen COP21, som Sampension støtter op om med fokus på at holde den globale opvarmning under 2 grader.

Sampension følger også anbefalingerne om aktivt ejerskab fra komiteen for god selskabsledelse, som er nedsat af den danske regering.

Endelig er Sampension medlem af et par netværksorganisationer, der primært arbejder med at fremme klimainvesteringer. Det er:

*IIGCC* – Sampension bakker op om Institutional Investors Group on Climate Change, som er et europæisk baseret forum for institutionelle investorer, hvis formål det er at påvirke politiske beslutningstagere til at adressere de fremtidige klimaudfordringer bl.a. gennem lavere udledning af drivhusgasser.

*CDP* – Sampension er tilsluttet CDP (tidligere Carbon Disclosure Project), som er en global klimaorganisation, hvis formål det er at øge fokus på at skabe en langsigtet bæredygtig økonomi ved at påvirke selskaber og byer til at måle, rapportere og forstå deres miljømæssige påvirkning gennem udledning af drivhusgasser.

*Dansif* – Dansif er et dansk netværksforum for professionelle investorer og andre, der beskæftiger sig med ansvarlige investeringer. Målet er at udbrede og udveksle erfaringer samt facilitere en diversificeret debat på området. Sampension var med til at stifte Dansif.

### **Fokus og udvalgte resultater i 2017**

#### *Menneskerettigheder – investeringer i besatte område*

Menneskerettigheder er et meget væsentligt emne i Sampensions ansvarlige investeringspolitik, og Sampension har gennemført 38 kritiske dialoger herom, hvoraf 10 er succesfuldt afsluttet siden 2011.

Emnet fik bl.a. aktualitet i januar 2017 i forbindelse med en tilbagevendende NGO-rapport om danske pensionsselskabers investeringer i virksomheder, der er aktive på den besatte Vestbred. I juni indførte Sampension en ny, mere eksplicit politik på området. I forlængelse heraf blev fire selskaber ekskluderet fra Sampensions investeringer, og Sampension indledte kritisk dialog med en række selskaber om, hvorvidt deres aktiviteter er i strid med internationalt anerkendte principper på besatte områder.

#### *Klimamål del af politikken*

Klima har siden 2010 været en eksplicit del af Sampensions ansvarlige investeringspolitik. Fra januar 2017 har Sampension også haft fokus på at understøtte COP21-aftalens klimamål, som blev

indarbejdet i den ansvarlige investeringspolitik fra årets start. Derudover tog Sampension initiativ til at undersøge, hvordan Sampension kan vurdere den samlede klimapåvirkning af virksomheder i hele eller dele af investeringsporteføljen og takten af forbedringer på området. Dette arbejde fortsætter i 2018.

#### *Aktivt ejerskab – stemmeafgivning*

Sampension besluttede i 2017 at øge fokus på aktivt ejerskab. Det betød, at Sampension fra 2018 systematisk vil deltage og stemme på generalforsamlinger for de danske OMX C25 selskaber samt stemme på generalforsamlinger for danske og udenlandske børsnoterede selskaber, hvor Sampension repræsenterer mere end 3 procent af stemmerne.

For øvrige børsnoterede selskaber vil Sampension stemme, når det giver mening at involvere sig direkte og især sammen med andre store investorer og via netværk. Det skete eksempelvis i foråret, hvor Sampension stemte på to internationale olieselskabers generalforsamlinger for at påvirke deres aktiviteter i en mere klimavenlig retning på ryggen af COP21-målene.

#### *Multinationale selskaber og skat*

Sampension tog et nyt skridt på skatteområdet i 2017 for at få multinationale selskaber til at følge OECD's retningslinjer og oplyse detaljeret om deres skatteforhold. Dermed gjorde Sampension skatte-transparens til et selvstændigt tema i arbejdet med ansvarlige investeringer og udvidede den systematiske screening om skatteforhold til også at omfatte oplysningsforpligtelsen.

#### *Engagement – kritisk dialog*

Sampension havde i 2017 kritisk dialog med 93 virksomheder (se oversigt som årets dialoger nedenfor) heraf blev 42 nye dialoger startet op i året.

### **Retningslinjer for ansvarlige investeringer**

Sammenfattende investerer Sampension i virksomheder, der ikke anvender børnearbejde, respekterer ligestilling uanset køn, race og religion, respekterer den enkeltes ret til at oprette og være medlem af en lovlig fagforening, ikke gør brug af tvangsarbejde, modarbejder alle former for korruption, overholder den nationale miljølovgivning, herunder arbejdsmiljølovgivning, respekterer ILO's konventioner omhandlende arbejdsmiljø, tilstræber et renere miljø og ikke producerer masseødelæggelsesvåben eller anti-personelminer.

I forhold til børsnoterede virksomheder har Sampension særligt fokus på governance og stiller en række krav til det ledelsesmæssige ansvar. Det handler om bestyrelsens sammensætning, opgaver og ansvar, om ledelsens aflønning, om risikostyring – herunder ESG-risikostyring, kommunikation, konkurrence og beskatning.

#### *Menneskerettigheder*

Virksomhederne i porteføljen screenes på baggrund af en række krav om, at virksomhederne ikke anvender ulovligt børnearbejde, respekterer ligestilling uanset køn, race og religion, respekterer den enkeltes ret til at oprette og være medlem af en lovlig fagforening, ikke gør brug af tvangsarbejde og modarbejder alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Sampension investerer derfor i virksomheder, der:

- ikke anvender børnearbejde
- respekterer ligestilling uanset køn, race og religion
- respekterer den enkeltes ret til at oprette og være medlem af en lovlig fagforening

- ikke gør brug af tvangsarbejde
- modarbejder alle former for korruption.

#### *Miljø og klima*

Endvidere investerer Sampension i virksomheder, der

- overholder den nationale miljølovgivning, herunder arbejdsmiljølovgivning, i hvert af de lande, hvor virksomheden opererer
- respekterer samtlige ILO konventioner omhandlende arbejdsmiljøet. Der eksisterer i øjeblikket flere end 25 konventioner på dette område, omhandlende bl.a. sundhed, sikkerhed, arbejdstider og sweatshops
- tilstræber et renere miljø, blandt andet ved at have fokus på at mindske CO2-udledning og ved at støtte udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier.

#### *Våben*

Sampension investerer ikke i virksomheder, der er omfattet af internationale konventioner, som eksempelvis virksomheder der producerer klyngebomber, anti-personnel miner eller komponenter hertil der på nogen måde er involveret i udvikling og spredning af masseødelæggelsesvåben (kerne-, biologiske og kemiske våben).

#### *Statsobligationer*

Sampensions investeringer i statsobligationer foretages kun i stater, som ikke er udelukket pga. følgende faktorer internationale sanktioner og forbud fra FN og EU, samt grove krænkelse af menneskerettigheder (med udgangspunkt i UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPR)). Sampension kan undlade eller udskyde en udelukkelse, hvis den skønnes at ville føre til en væsentligt forværret situation for den almindelige befolkning i staten.

[Se Sampensions ansvarlige investeringspolitik.](#)

#### **Aktivt ejerskab**

Den løbende overvågning af børsnoterede selskaber i aktieporteføljen – afgrænset som aktier og tilsvarende ejerandele i erhvervsdrivende selskaber – skal foretages af et professionelt og uafhængigt screeningselskab. Sampension har siden 2011 samarbejdet med Vigeo Eiris på dette felt.

På baggrund af information herfra vurderer Sampension, om et selskab er uacceptabelt, acceptabelt eller eventuelt sættes på en overvågningsliste, mens der foretages yderligere undersøgelser eller indledes en dialog (engagement) med selskabet. Efter et engagementsforløb skal selskabet enten kategoriseres som acceptabelt eller uacceptabelt. Aktier i uacceptable selskaber tilføjes eksklusionslisten og afhændes.

Sampension deltager og stemmer på generalforsamlinger for de danske OMX C25 selskaber samt stemmer på generalforsamlinger for danske og udenlandske børsnoterede selskaber, hvor Sampension repræsenterer mere end 3 % af stemmerne. For øvrige børsnoterede selskaber stemmes på generalforsamlinger på ad hoc basis, hvor Sampension kan gøre det sammen med andre institutionelle investorer via netværk som fx PRI, og det vedrører dagsordenspunkter, der har høj væsentlighed i forhold til Sampensions politik for ansvarlige investeringer. Sampension stemmeafgivelser offentliggøres på Sampensions hjemmeside.

Unoterede aktier er underlagt de samme retningslinjer som børsnoterede aktier, således at den ansvarlige investeringspolitik inddrages via due diligence-processen og implementeres med de nødvendige aftaler med forvaltere.

I porteføljen af direkte ejede ejendomme udlejes ikke til selskaber, der figurerer på eksklusionslisten. Ligeledes investeres der ikke i internt forvaltede porteføljer i obligationer og gældsandele i selskaber på eksklusionslisten.

### Kritisk dialog

Til hjælp med overvågning af og dialog med de mere end 1.600 aktieinvesteringer i porteføljen har Sampension indgået en aftale med Vigeo Eiris, som er et af de førende firmaer i verden til at analysere og risikovurdere virksomheder i forhold til etiske aspekter.

Vigeo Eiris foretager en scoring på baggrund af en bred vifte af parametre, som har indflydelse på de områder, der indgår i Sampensions investeringspolitik. Hvis denne score slår kraftigt ud på enkelte områder eller samlet afviger signifikant, vurderes det, om selskabet skal forsynes med en såkaldt "alert" og dermed undersøges nærmere – eventuelt via en dialog med selskabet. Det er naturligvis altid Sampension, der i sidste ende beslutter, om et selskab kan indgå i investeringsporteføljen, om der skal indledes en kritisk dialog (engagement) eller om selskabet skal udelukkes fra Sampensions investeringsunivers og sættes på eksklusionslisten.

Siden 2011 til og med 2017 har Sampension bistået af Vigeo Eiris indledt kritisk dialog med 242 selskaber, hvilket er 42 flere end i 2016. Aktuelt er 77 selskaber ekskluderet fra investeringsuniverset.

Tabel 1 giver et overblik over resultaterne af de dialoger, Vigeo Eiris har igangsat på vegne af Sampension. Det er lykket at opnå en aktiv dialog med i alt 155 selskaber, hvilket giver en meget høj respons på 65 % af de foretagne initiativer. Hertil kommer de dialoger, der gennem tiden succesfuldt er afsluttet med, at virksomheden har ændret politik eller praksis og dermed lever op til de forventninger, som Sampension har givet udtryk for. Det drejer sig om i alt 89 selskaber, heraf 10 selskaber i 2017.

**Tabel 1: Dialoger opstartet af Vigeo Eiris for Sampension siden 2011**

Tema	Samlet antal aktive dialoger	Succesfuldt afsluttet	Lukket uden dialog	Frasolgte selskaber	Sager afbrudt efter 3 år	I gangværende dialoger	Samlet antal engagements
Korruption	30	19	5	3	6	8	41
Klima forandringer	30	19	6	0	9	18	52
ESG Risici	18	15	12	6	2	5	40
Menneskerettigheder	30	10	3	4	11	9	38
Arbejdstagerrettigheder	25	14	7	1	8	11	41
Vandhåndtering	22	12	2	4	6	6	30
<b>Total</b>	<b>155</b>	<b>89</b>	<b>35</b>	<b>18</b>	<b>42</b>	<b>58</b>	<b>242</b>

Se i øvrigt Sampensions ESG-rapport her <link>

#### Oversigt over kritiske dialoger i 2017

Selskab	Tema
Aggreko	Klimaforandringer
Amadeus IT Holdings	ESG Risici
Amazon.com	ESG Risici
Andarko Petroleum	Menneskerettigheder
Anglogold Ashanti	Korruption
Apache	Menneskerettigheder
Archer Daniels Midland	Klimaforandringer/Underleverandør
Asahi Group Holdings	Vandhåndtering
Associated British Foods	Vandhåndtering
ATandT	Underleverandør
Axiata Group	Menneskerettigheder
Barrick Gold	Korruption
Baxter international	Korruption
Bharti Airtel	Menneskerettigheder
Bouygues	Klimaforandringer/Underleverandør
British American Tobacco	Underleverandør
Canadian Natural Resources	Menneskerettigheder
Cencosud	Klimaforandringer
Chokoladefabrikken Lindt og Sprüngli	Vandhåndtering
Cisco Systems	Korruption
Commercial International Bank	Menneskerettigheder
Conagra Foods	Vandhåndtering
Constellation Brands	Vandhåndtering
Costco	Underleverandør/ESG Risici
Daito Trust Construction	Klimaforandringer
Devon Energy	Klimaforandringer
E.ON	Menneskerettigheder
Edison International	Klimaforandringer
Electronic Arts	ESG Risici
Enka Insaat	Klimaforandringer
EOG Resources	Klimaforandringer
Exxon Mobil	Korruption/Menneskerettigheder
General Motors	Klimaforandringer
Getinge	ESG Risici
Glencore International	Klimaforandringer
Golden Agri-Resources	ESG Risici
H J Heinz	Vandhåndtering
IBM	Korruption
Iliad	ESG Risici
INPEX	Menneskerettigheder
ITOCHU Corporation	Klimaforandringer
James Hardie Industries	Klimaforandringer
Johnson & Johnson	Korruption

JX Holdings	Menneskerettigheder
Keppel	Menneskerettigheder
Kerry Group	Vandhåndtering
Komatsu	Korruption
Kraft Foods	Underleverandør
Kuehne and Nagel	Klimaforandringer
Macy's	Underleverandør
Marathon Petroleum	Klimaforandringer
McCormick and Co	Vandhåndtering
McDonalds	Underleverandør
Mitsubishi Electric	Korruption
Neste Oil	Menneskerettigheder
New World Development Company	ESG Risici
Nexen	Menneskerettigheder
Nintendo	Underleverandør
Noble Energy	Menneskerettigheder
Noble Group	ESG Risici
NTT DoCoMo	Underleverandør
Nucor	Klimaforandringer
Olam International	ESG Risici
Oracle	Underleverandør
Orkla	Vandhåndtering
Panasonic	Korruption/Underleverandør
Ralph Lauren Corp	Underleverandør
SAP	Korruption
Saputo	Vandhåndtering
Seadrill	Menneskerettigheder
Silver Wheaton	ESG Risici
Singapore Telekom	Korruption
Softbank	Underleverandør
Sony	Underleverandør
Southwestern Energy	Klimaforandringer
Swedish Match	Underleverandør
Swire Pacific	Underleverandør
Target	Underleverandør
Tata Power	Korruption
Technip	Menneskerettigheder
Telefonica	Korruption
The Hershey Company	Vandhåndtering
The J.M. Smucker Company	Vandhåndtering
The Swatch Group	ESG Risici
Tractebel Energia	Korruption/ Klimaforandringer
TransCanada	Menneskerettigheder
Tullow Oil	Menneskerettigheder
Valero Energy	Klimaforandringer
Weatherford	Menneskerettigheder
Wesfarmers	Korruption
Wilmar International	ESG Risici

<b>WorleyParsons</b>	Menneskerettigheder
<b>Xerox</b>	Underleverandør

## Sampensions ledelsesmæssige forhold

### Aktionærer

Sampension KP Livsforsikring A/S (Sampension Liv) er ejet af overenskomstparterne på de overenskomstområder, hvor Sampension er pensionsleverandør. Sampension Livs aktiekapital på 800.000 kr. er fordelt med den ene halvdel til lønmodtagerorganisationerne og den anden halvdel til arbejdsgivere og arbejdsgiverorganisationerne.

Aktiekapitalen er fordelt på 800 aktier à 1.000 kr. Udbytte til aktionærene kan i følge Sampensions vedtægter udgøre op til 5 %, dog maksimalt 40.000 kr. Der er ikke udbetalt udbytte siden 2011, da aktionærene ønsker, at overskuddet kommer kunderne til gode.

### Bestyrelse

Sampension Livs bestyrelse består af repræsentanter for aktionærene, to bestyrelsesmedlemmer indstillet af bestyrelsen samt repræsentanter for koncernens medarbejdere. Formand er Anker Boye, forhenværende borgmester i Odense, og næstformand er Kim Simonsen, forbundsformand i HK Danmark. Bestyrelsen for Sampension Liv var indtil årsskiftet sammenfaldende med bestyrelsen for Sampension Administrationsselskab A/S. Pr. 1. januar 2017 indtrådte Erik Bisgaard Madsen, bestyrelsesformand for Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger, i bestyrelsen for Sampension Administrations-selskab A/S.

På ekstraordinært repræsentantmøde den 28. juni 2017 er CFO Anne Mette Barfod valgt som nyt bestyrelsesmedlem til erstatning for direktør Anne Louise Eberhard, som er udtrådt af bestyrelsen. På ekstraordinært repræsentantskabsmøde den 26. januar 2018 er næstformand i Dansk Metal Rene Nielsen valgt som nyt bestyrelsesmedlem til erstatning for Henrik Kjærgaard, som er udtrådt af bestyrelsen. Oplysninger om bestyrelses- og direktionsmedlemmers ledelseshverv fremgår af årsrapporten for 2017.

Der har i 2017 været afholdt fem ordinære bestyrelsesmøder og et heldagsseminar.

### Revisions- og risikoudvalg

I overensstemmelse med EU's og danske krav til revisionsudvalg i virksomheder af interesse for offentligheden har bestyrelsen i Sampension Liv nedsat et særskilt revisions- og risikoudvalg.

Tidligere nationalbankdirektør Torben Nielsen er formand for revisions- og risikoudvalget og lever gennem erhvervsforløb og uddannelsesmæssig baggrund op til kravene om uafhængighed og kvalifikationer i henhold til reglerne om revisionsudvalg.

Udover Torben Nielsen bestod revisions- og risikoudvalget i 2017 af tre medlemmer udpeget af bestyrelsen: Anker Boye (bestyrelsesformand), Kim Simonsen (næstformand) og Anne Mette Barfod

(bestyrelsesmedlem). Anne Louise Eberhard var med i udvalget indtil ultimo marts 2017, hvor hun fratrådte som bestyrelsesmedlem.

Der har i 2017 været afholdt fire møder i revisions- og risikoudvalget.

Der er etableret en finansiel whistleblower-ordning, der sikrer, at ansatte i Sampension Administrationsselskab A/S (Sampension) via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette



overtrædelser og potentielle overtrædelser af den finansielle regulering begået af virksomheden. Indberetninger til whistleblower-ordningen går til formanden for revisions- og risikoudvalget og compliance-funktionen. Der har ikke været indberetninger i 2017 eller tidligere.

Rammerne for revisions- og risikoudvalgets primære opgaver er at:

- overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen
- forberede bestyrelsens behandling og beslutning vedrørende risikodokumenter om selskabets kapital-, solvens- og operationelle forhold
- overvåge om risikostyringssystemer, interne kontrolsystemer og intern revision fungerer effektivt
- overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet mv.
- overvåge og kontrollere revisors uafhængighed.

### **Kundegruppebestyrelser og kontaktudvalg**

Sampension har etableret kundegruppebestyrelser med repræsentanter for to områder med aftaleparter, hvor der træffes beslutning om ordningernes indhold inden for de fælles rammer, der er udstukket af Sampensions bestyrelse. Desuden drøftes Sampensions udvikling, investeringsstrategi og økonomi.

Derudover er der for de fleste kundeområder etableret kontaktudvalg med henblik på at forberede og formidle ønsker til pensionsordningerne, samt at følge op på administration, rådgivning og kommunikation med områdets pensionskunder. Kontaktudvalget består af repræsentanter fra lønmodtagerorganisationerne og evt. fra arbejdsgivere eller arbejdsgiverorganisationerne bag pensionsordningerne.

### **Organisation og ledelse**

Sampensions daglige ledelse udgøres af direktionen. Hertil kommer fem direktørområder med ansvar for den daglige drift og udvikling, samt et direktionssekretariat. Nærmere beskrivelse af organisationen kan ses her <link> <https://www.sampension.dk/Forside/Om-Sampension/Hvem-er-vi/Orqanisation1>.

Der er oprettet en særlig funktion for risikostyring, compliance, aktuar og intern audit, der bidrager til at sikre effektiv styring i Sampensions administrationsfælleskab. De ansvarlige for de pågældende afdelinger er udpeget som nøglepersoner og har en kontrollerende rolle i forhold til funktionernes arbejde.

### **Aflønning**

Bestyrelserne i de tre finansielle virksomheder i administrationsfællesskabet har udformet en fælles lønpolitik i overensstemmelse med EU's og danske krav. Aflønningsprincipperne har til formål at sikre, at ledelse og medarbejdere honoreres på en sådan måde, at virksomhedens forretningsmæssige og langsigtede strategiske mål understøttes bedst muligt.

Aflønningsforholdene afspejler og understøtter, at Sampension til stadighed formår at rekruttere og fastholde en kompetent og ansvarlig ledelse, der fremmer en sund og effektiv risikostyring og ikke motiverer til at tage overdrevne risici. Aflønning af bestyrelse og direktion fremgår af årsrapporten.

### **Redegørelse for den kønsmæssige sammensætning af ledelsen**

#### *Bestyrelsen*

Bestyrelsen vil sammen med selskabets ejere arbejde for at fremme lige vilkår for mænd og kvinder i bestyrelsen, herunder at der, så vidt muligt, opstilles både kvindelige og mandlige kandidater med de fornødne kvalifikationer i rekrutteringsprocessen. Samtidig har bestyrelsen i Sampension Liv vedtaget en politik for mangfoldighed, der sætter fokus på at fremme diversitet i kvalifikationer og kompetencer i bred forstand blandt bestyrelsens medlemmer. Dette indgår i bestyrelsens selvevaluering med henblik på at sikre en dynamisk og bredt sammensat bestyrelse.

Bestyrelsen i Sampension Liv har opstillet et måltal om inden marts 2022 at opfylde Erhvervsstyrelsens måltal for kønssammensætningen i bestyrelserne og herved sikre, at mindst 40 % af bestyrelsesmedlemmerne, inklusive de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, er af det underrepræsenterede køn.

Ultimo 2017 fordeler den kønsmæssige sammensætning i bestyrelsen sig med 30 % kvinder og 70 % mænd ud af en bestyrelse med 10 generalforsamlingsvalgte medlemmer. Repræsentantskabet har ikke ændret i bestyrelsens sammensætning i løbet af året, og derfor er målet ikke nået.

#### *Øvrig ledelse*

Bestyrelsen ønsker en ligelig kønsfordeling i ledende stillinger og har i Sampension Administrationselskab A/S fastlagt et måltal på mindst 40 % for andelen af det underrepræsenterede køn for ledere med personaleansvar.

Ultimo 2017 viste den årlige opfølgning på den kønsmæssige fordeling af ledende stillinger med personaleansvar 29 % kvinder og 71 % mænd, og måltallet er således ikke nået. Der er sket en mindre stigning i forhold til 2016, hvor den kønsmæssige fordeling var 27 % kvinder og 73 % mænd.

Der forventes en mere ligelig fordeling i 2018, da Sampension ofte rekrutterer ledere fra gruppen af gruppeledere uden personaleansvar, og her er der en overrepræsentation af kvinder.

Selskabets politik for kønsdiversitet i ledelsen har fokus på at sikre et bredt rekrutteringsgrundlag med lige muligheder for begge køn. Endvidere skal der så vidt muligt være mindst én ansøger af hvert køn blandt de udvalgte kandidater til en given lederstilling. Udmøntningen af politikken forventes gradvist at øge andelen af det underrepræsenterede køn i selskabets ledelsesniveauer.